

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 1.10.05.03

**Inventaris van het archief van J. van
Kal [levensjaren 1754-1829], 1760-
1811**

Versie: 04-05-2021

Th.H.P.M. Thomassen

Nationaal Archief, Den Haag 1981

This finding aid is written in Dutch.

INHOUDSOPGAVE

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Jacob van Kal vóór zijn vertrek naar Indië.....	7
Bestuursambtenaar en koopman in Malakka.....	7
In de problemen op Riouw.....	8
In Malakka ter verantwoording geroepen.....	9
De Malakse regering aan de kaak gesteld.....	9
Gevangene in Batavia.....	10
Terug in Nederland. Apologie.....	10
Jarenlange strijd om pensioen.....	11
Vergetelheid en dood.....	13
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	13
De verwerving van het archief.....	14
Inhoud en structuur van het archief.....	15
Verantwoording van de bewerking.....	15
Verwant materiaal.....	16
Beschikbaarheid van kopieën.....	16
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	17
A Vóór zijn vertrek naar Indië (14 oktober 1787).....	17
B Na zijn aankomst in Indië (eind 1787) tot zijn gevangenneming (27 februari 1793).....	18
B.1 Stukken van algemene aard.....	18
B.1.1 Brieven ontvangen in Malakka.....	18
B.1.2 Brieven ontvangen en opgemaakt in Riouw.....	18
B.2 Stukken van persoonlijke aard.....	19
B.2.1 in Batavia en in Malakka.....	19
B.2.2 op Riouw.....	20
B.3 Stukken betreffende zijn functies.....	20
B.3.1 in Malakka, als secretaris van politie, ontvanger der domein en vendumeester.....	20
B.3.2 op Riouw, als rapporteur van de gouverneur en als resident ad interim.....	21
a brieven van algemene aard.....	21
b stukken betreffende op Riouw van kracht zijnde wetten en regelingen....	21
c stukken betreffende het binnenlands bestuur.....	22
d de stukken van financiële aard.....	23
B.3.3 als firmant van de firma "Van Kal en Cie".....	23
B.4 Overige stukken.....	24
C Na zijn gevangenneming (27 februari 1793) tot zijn aankomst in Nederland (24 december 1796).....	25
C.1 Stukken van algemene aard.....	25

C.2 Stukken betreffende familiezaken.....	25
C.3 Stukken betreffende zijn behandeling door het Indische Gouvernement.....	26
C.4 Stukken betreffende zijn particuliere financiën.....	26
D In Nederland (vanaf 24 december 1796).....	27
D.1 Stukken van algemene aard.....	27
D.2 Stukken betreffende zijn behandeling in Indië en de hem aldaar toegebrachte schade.....	27
D.3 Memories betreffende Indië.....	28
D.4 Stukken gebruikt voor het opstellen van zijn memories en open brieven over Indië en het bestuur door de VOC.....	29
D.5 Overige stukken.....	30
E Stukken die niet tot het archief behoren.....	31
Bijlagen.....	33
Concordans.....	33

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie Van Kal

Archiefbloknummer:

1182

Omvang:

127 inventarisnummer(s); 0,71 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte teksten. De Nederlandstalige stukken van vóór ca. 1700 zijn geschreven in het gotische cursiefschrift, met name in de oud-Hollandse klerkencursief.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Kal, Jacob van (1754-1829)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

J. van Kal: VOC-dienaar in Batavia, Malakka en Riouw, 1787-1792. Bevat ambtelijke stukken.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie Van Kal, nummer toegang 1.10.05.03, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Kal, van, 1.10.05.03, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

JACOB VAN KAL VÓÓR ZIJN VERTREK NAAR INDIË

In de laatste decennia van de 18e eeuw was een functie binnen de V.O.C. voor veel Nederlanders een laatste strohalm waar ze zich in de lawine van financiële débâcles tijdens en na de Vierde Engelse oorlog aan vast konden klampen.

Jacob van Kal was één van die Nederlanders. Geboren in Delfshaven op 14 juli 1754 en op 28 mei 1780 in Scheveningen getrouwd met de patriciërsdochter Jacoba de Witt ¹, richtte hij op 10 juni 1780 met zijn vader, Jacobus van Kal sr., in Rotterdam een branderij annex handelsonderneming op, die zo slecht floreerde, dat hij op 14 april 1786 zijn vader moest machtigen om al zijn bezittingen te verkopen. ² In januari van het volgend jaar ³ vertrok hij, na in Harderwijk de meesterstitel te hebben verkregen ⁴, overladen met schulden, met zijn vrouw en hun twee kinderen als onderkoopman van de VOC naar Batavia. ⁵

BESTUURSAMBTENAAR EN KOOPMAN IN MALAKKA

Na een kort tijd secretaris te zijn geweest op het kasteel aldaar werd hij aangesteld op de Generale Secretarie. ⁶ Maar toen achtereenvolgens zijn vrouw, zijn zoon en zijn dochter overleden, besloot hij ontmoedigd naar Nederland terug te keren. ⁷ De gouverneur-generaal weigerde hem echter zijn ontslag en stuurde hem in oktober 1788 naar Malakka. ⁸

Betere tijden leken nu aan te breken. Binnen een jaar was hij secretaris van politie, ontvanger der domeinen en vendumeester ⁹; firmant van de firma Van Kal en Cie (waar ook gouverneur Couperus en diens secunde deel van uitmaakten) ¹⁰, onbezoldigd soldijboekhouder en licentmeester ad interim ¹¹; en echtgenoot van Jacomina Maria Koek, een schoonzus van de gouverneur. ¹² Hij liet de mogelijkheden die het zwakke bestuur de handige zakenman bood niet onbenut en verdiende in dat ene jaar alleen al fl. 27.000,-. ¹³

1 Gemeentearchief (GA) Rotterdam, DTB.

2 GA Rotterdam, Oud notarieel archief inv. nrs. 2935, p.1267 en 2947, p. 763.

3 Soldijboek St. Laurens, arch. VOC inv. nr. 13265.

4 Album studiosorum Academiae Gelro-Zutphanicae 1648-1818, D.G. van Epen (ed.), 's Gravenhage 1904, p.144.

5 GA Rotterdam, Oud notariel archief inv. nr. 3172, p. 1555; arch. Jacob van Kal (hierna aangeduid als arch JVK) inv. nr. 2.

6 Arch. JVK inv. nr. 101, par. 4.

7 Arsip Nasional, Burgerlijke stand Batavia 138, volgens opgave van de heer P.Kal; arch. JVK inv. nr. 101 par. 5-6.

8 Arsip Nasional, Personalia VII (?), volgens opgave als boven; arch. JVK inv. nr. 101 par.6.

9 Arch. JVK inv. nr. 101 par.7.

10 Arch. JVK inv. nr. 57.

11 Als boven inv. nr. 101, par. 7.

12 Als boven inv. nr. 17.

13 Advies Aziatische Raad aan Staatsbewind 3 september 1802, bijl. A, "rekening van

IN DE PROBLEMEN OP RIOUW

In september 1791 stuurde Couperus hem naar Riouw om daar de rust te herstellen. De eilandengroep werd regelmatig opgeschrikt door aanvallen van de vroegere heerser, sultan Machmoed, en door onlusten tussen de Kantonnese en Foekienese Chinezen. De resident leed aan drankzucht en was niet in staat de orde te handhaven.¹⁴

Van Kal nam op Riouw een aantal maatregelen en keerde naar Malakka terug.¹⁵ Toen de resident op Riouw echter opnieuw de zaak uit de hand liet lopen, riep de regering van Malakka hem terug en stuurde zij Van Kal opnieuw naar Riouw, ditmaal als resident ad-interim.¹⁶

Om zakelijke redenen was Van Kal hier niet zo gelukkig mee¹⁷, maar hij nam, eenmaal op Riouw, zijn bestuurstaak met grote voortvarendheid ter hand. Het eigenmachtig uitvaardigen van verordeningen bracht hem vrijwel onmiddellijk met Couperus in conflict. Ook zijn niet al te tactvolle optreden tegenover sultan Machmoed, met wie de Compagnie een zeer delicatie verhouding onderhield, viel niet bijzonder in de smaak.¹⁸ Toen bovendien de Kantonnezen een aanval uitvoerden op een Foekienees dorp¹⁹, besloot de gouverneur, wiens groeiende ontevredenheid over de eigenzinnige en enigszins megalomane Van Kal nog waren versterkt door diens voorstel om hun gemeenschappelijke handelsfirma op te heffen²⁰, zelf naar Riouw te gaan om de z.i. door Van Kal veroorzaakte problemen op te lossen.²¹

Van Kal werd door de gouverneur op Riouw van wanbestuur beschuldigd. Hij zou zich niet gehouden hebben aan besluiten van de Raad, zeer partijdig zijn geweest in de conflicten onder de Chinezen, de handel hebben gemonopoliseerd en onbevoegd belastingen hebben geheven en boetes hebben opgelegd.²² In september 1792 werd hij door Couperus naar Malakka teruggestuurd.²³

verdiende gagien en ambtsgelden" etc., bij besluit Staatsbewind 6 sept. 1802 N 44.

14 Archief Staatssecretaris onder koning Lodewijk Napoleon (hierna aangeduid als Arch. Staatssecretarie Lod. Nap.) inv. nr. 357, (F) 2° C 1.

15 Arch. JVK inv. nr. 101, par. 39-42.

16 Als boven, par. 43-44.

17 Als boven, par.13; Apologie van Van Kal aan de CCGG, 1793, arch. Nederburgh inv. nr. 417.

18 Arch. JVK inv. nr. 101, par. 49, 63-125; Couperus aan Van Kal 30 apr. 1792, arch. JVK 12; arch. Staatssecretarie Lod. Nap. inv. nr. 357, (F) 2° C 2 en C3.

19 Arch. JVK inv. nr. 101, par. 140-181.

20 Arch. JVK inv. nr. 101, par.79, 84-101 en 132-138.

21 Arch. Staatssecretarie Lod. Nap. inv. nr. 357, (F) 2° C 5.

22 Arch. JVK inv. nr. 101 par. 88-101; arch. Staatssecretarie Lod. Nap. inv. nr. 357, (F) 2° C 6 en C7..

23 Arch. JVK inv. nr. 101, par. 214-215.

IN MALAKKA TER VERANTWOORDING GEROEPEN

In Malakka werd hem de toegang tot alle colleges waarvan hij deel uitmaakte ontzegd, terwijl zijn dienstinkomen werd geblokkeerd.²⁴ Hij kreeg geen toestemming om zich persoonlijk in Batavia te verantwoorden en werd uit al zijn functies ontzet.²⁵ Na de ontdekking van zijn plan om, met medeneming van voor Couperus achtergehouden bewijsmateriaal, dan maar zonder toestemming naar Batavia te vertrekken, werd hij, op 28 februari 1793, zelfs wegens "kwaadwilligheid" gevangen gezet.²⁶ Hiermee kwam het politieke conflict in de justitiële sfeer. Omdat Van Kal alleen de Hoge regering in Batavia als zijn competente rechter beschouwde en niet de regering van Malakka (die tevens zijn aanklager was), weigerde hij zijn medewerking aan elk onderzoek.²⁷ Om die reden werd hij door de Raad van Justitie 26 maanden zonder vorm van proces vastgehouden.²⁸

DE MALAKSE REGERING AAN DE KAAK GESTELD

Intussen werd Van Kal volkomen geruïneerd. Zijn huizen werden verkocht, zijn gages niet meer uitbetaald en het geld dat de secunde voor hem beheerde, in de compagnieskas gestort.²⁹ Zijn vrouw moest haar sierraden belenen om te voorzien in hun onderhoud en dat van hun huisgezin.³⁰ Ook zijn gezondheid ging sterk achteruit, mede door een "vergiftigingspoging", die hij ternauwernood overleefde.³¹ Maar Van Kal was er de man niet naar om dit alles gelaten over zich heen te laten komen. In zijn talrijke brieven stelde hij zonder enige terughoudendheid het gedrag van de regering van Malakka aan de kaak.³² Daardoor verschoof in de tegen hem ingebrachte beschuldigingen het accent van zijn "wanbestuur" op Riouw naar zijn "infame", "odieuse" en "lasterlijke" geschriften.³³ Zijn contacten met de buitenwereld werden tot het uiterste beperkt, zijn papieren en zijn schrijfgerei in beslag genomen.³⁴ Toch lukte het hem brieven aan de Raad van Indië en de Commissaris-Generaal uit zijn gevangenis te smokkelen, waarin hij een niet al te opgewekt beeld schilderde van het Malakse gouvernement.³⁵ Hierdoor werd de regering van Malakka wel gedwongen een uitgebreid rapport over Van Kal naar Batavia te

24 Arch. Staatssecretarie Lod. Nap. inv. nr. 357, (F) 3° L^a G (bijll.) N° 24.

25 Als boven, 2° C8 en 3° L^a G (bijll.) no's 25, 59, 60, 64, 69; arch. JVK inv. nr. 101 par. 216-217, 229 en bijl. A.

26 Arch. JVK inv. nr. 101 par. 230-233; Van Kal aan de Commissarissen-Generaal (CCGG) 9 mrt. 1793, arch. Nederburgh inv. nr. 417; arch. Staatssecretarie Lod. Nap. inv. nr. 357, (F) 2° C9, 3° L^a G (bijll.) 70-73.

27 Arch. Staatssecretarie Lod. Nap. inv. nr. 357, (F) 2° C10.

28 Arch. JVK inv. nr. 101 par. 234.

29 Arch. JVK inv. nr. 101 par. 235; arch. Staatbewind inv. nr. 224, 6 september 1802 N 44.

30 Arch. JVK inv. nr. 81; apologie van Van Kal aan de CCGG, 1793, arch. Nederburgh inv. nr. 417.

31 Arch. JVK inv. nr. 101, par. 245; Van Kal aan de CCGG, 7 maart 1795, arch. Nederburgh inv. nr. 417.

32 M.n. in zijn brieven aan de CCGG, arch. Nederburgh inv. nr. 417.

33 Arch. Staatssecretarie Lod. Nap. inv. nr. 357, (F) 2° C13.

34 Van Kal aan de CCGG, 14 september 1794, arch. Nederburgh inv. nr. 417; arch. JVK inv. nr. 101, par. 235-237; *ibid.* inv. nr. 79.

35 Arch. JVK inv. nr. 101 par. 227-228.

sturen. Als gevolg hiervan werd hij begin april 1795 , na een gevangenschap van ruim twee jaar, met zijn huisgezin als crimineel gevangene naar Batavia opgezonden.³⁶

GEVANGENE IN BATAVIA

Hoewel meteen een onderzoek naar de tegen hem ingebrachte beschuldigingen werd ingesteld³⁷ , kwam ook daar een gerechtelijke procedure niet op gang. Het onderzoek werd bemoeilijkt door de omvang van de papieren en de ziekte van Van Kal.³⁸ Het ging hierbij niet om een neusverkoudheid: hij lag enkele malen op sterven en van de vijftientig personen waaruit zijn gezin bij aankomst in Batavia bestond, waren na een half jaar alleen nog maar Van Kal zelf, een stiefzoon en twee slaven in leven.³⁹

Intussen had hij het bij de regering in Batavia (die toch al niet erg geneigd was gehoor te geven aan de klachten van een zo weinig gezagsgetrouwe ondergeschikte) ook definitief verbruid.⁴⁰ Toen zijn vrouw op sterven lag en hij geen geld meer had om medicijnen te kopen, had hij de Raad van Justitie wanhopig om hulp gevraagd en daarbij de advocaat-fiscaal beschuldigd van "irregulier gedrag", omdat deze zo lang wachtte met het doen van gerechtelijke stappen.⁴¹ Dezelfde advocaat-fiscaal kwam op 16 oktober 1795 tot de conclusie, dat er weliswaar niet genoeg bewijzen waren om "eenige crimineele actie te institueeren" en dat die bewijzen door de verovering van Malakka door de Engelsen ook moeilijk meer te leveren zouden zijn, maar dat toch duidelijk was, dat de beschuldigingen, als ze bewezen werden, voor Van Kal een "exemplaire straffe" rechtvaardigden. Hij adviseerde de Raad van Indië de zaak politiek af te doen.⁴²

Op 19 februari 1796 besloot de raad hem als een "voor de Compagnie onnut en schadelijk subject" naar de Bataafse Republiek op te zenden.⁴³ Na een gevangenschap van vier jaar werd hij op 16 juni 1796 op de boot naar Nederland gezet.⁴⁴

TERUG IN NEDERLAND. APOLOGIE

Zijn terugreis was weinig voorspoedig. Het schip, dat in het geheim door de VOC voor Nederland was bevracht, werd door de Engelsen, met wie de Republiek in oorlog was, bij de Kaap aangehouden en naar Jamaïca opgebracht.⁴⁵ De lading, waaronder de bezittingen en de geleende gelden van Van Kal,

36 Als boven par. 238 en inv. nr. 79.

37 Arch. Staatssecretarie Lod. Nap. inv. nr. 357, (F) 2° C14.

38 Als boven, (F) 2° C17 en 3° L^a G (Copia stukken) L^a M.

39 Arch. Staatssecretarie Lod. Nap. inv. nr. 357, (F) 3° L^a G (Copia stukken) L^a G en L^a M; arch. JVK inv. nr. 101 par. 265.

40 Arch. Staatssecretarie Lod. Nap. inv. nr. 357, (F) 3° L^a G (Copia stukken) L^a X.

41 Als boven, 3° L^a G (Copia stukken) L^a W.

42 Als boven, 2° C 23, D1 en D2

43 Als boven, 2° C25, 3° L^a G (Copia stukken) L^a A en D.

44 Arch. Staatsbewind inv. nr. 224, 6 sep. 1802 N44 bijl. B.

45 (Jacob van Kal), Negende brief aan den gewezen hoogedelen Grootachtbaren, wijdgebieden Heer, zijn Hoogedelheid Mr. S.C. Nederburgh,...door een oud dienaar van de voormalige

werd in beslag genomen. Vervolgens leed Van Kal tijdens zijn terugreis naar Europa tegen het einde van dat jaar schipbreuk bij Bermuda en werd zijn schip in het zicht van de Engelse kust door een Franse kaper genomen. Pas na tussenkomst van de Nederlands ambassadeur in Parijs kon hij eindelijk doorreizen naar de Bataafse Republiek, waar hij op 12 april zonder geld of goed aankwam.⁴⁶

Nog hetzelfde jaar deed hij zijn eerste poging om schadevergoeding en rehabilitatie te verkrijgen, waarbij hij de strijd aanbod tegen iedereen die hij voor zijn ongeluk verantwoordelijk achtte.⁴⁷ In de stroom van rekestten, verweerschriften, brieven en memories die hij de komende tien jaar op de achtereenvolgende regeringen los zou laten, schilderde hij van zichzelf het niet helemaal gelijkende beeld van de bekwame en onkreukbare patriot, die in conflict was gekomen met zijn tyrannieke, corrupte en orangistische meerderen. De bestuurlijke moeilijkheden in Riouw weet hij aan de onbekwaamheid van zijn voorganger en het beleid van de gouverneur, die opstandige elementen uit eigenbelang zou hebben aangemoedigd en geprotegeerd. De werkelijke oorzaak van zijn gevangenschap zou de vijandschap van Couperus zijn geweest die was gevoed door Van Kal's onwil om diens volgzaam handlanger te zijn en hun handelsfirma voort te zetten. Dat hij nooit in staat van beschuldiging was gesteld, verklaarde hij enerzijds uit de ongerijmdheid van de beschuldigingen en de angst van de gouverneur om hard in de Malakse beerput te roeren, anderzijds uit de hartelijke contacten van de gouverneur met de familieregering in Batavia, in haar onwettige optreden gedekt door de Commissarissen-Generaal.⁴⁸

JARENLANGE STRIJD OM PENSIOEN

Van de "despotieke en zeldzame handelwijze der regering van Malaca alsmede die der Hooge Regering en van de Fiscaal op Batavia" in de gevolgde procedures was men in de verschillende overheidsorganen, met name het Oostindische Committé en zijn opvolger, de Aziatische Raad, al gauw overtuigd.⁴⁹ Van Kal kreeg dan ook verschillende keren een voorschot uitbetaald op zijn vorderingen.⁵⁰ Bovendien werd Van Kal die vanaf 1797 pogingen had gedaan om in dienst van de VOC of van buitenlandse compagniën naar Indië terug te keren, op 10 december 1801 door de Aziatische Raad employabel verklaard,

Oost-Indische Compagnie, en burger van Indien,..., Rotterdam 1804, in arch. Goldberg inv. nr. 63 II.

46 Arch. Staatsbewind inv. nr. 224, 6 sep. 1802 N44 bijl. A; Van kal aan de RP 23 juni 1805, arch. Staatssecretarie Lod. Nap. inv. nr. 357, (F) 1°.

47 Rekestten van Van Kal aan de Nationale Vergadering en het Committé tot de Zaaken van de Oost Indische Handel en Bezittingen, 1797 nov. 23, met zijn apologie, arch. JVK inv. nrs. 99-101.

48 Zie vooral de Apologie in arch. JVK inv. nr. 101.

49 Resolutie Oost Indisch Committé 5 mrt. 1798.

50 Res. Oost Indisch Committé 19 mrt. 1798; res. Aziatische Raad 2 feb. 1801; res. Uitvoerend Bewind 21 feb. 1801 N47.

omdat de tegen hem ingestelde procedures als "ipso jure nul" moesten worden beschouwd ⁵¹, en op 18 januari 1802 aangesteld tot koopman effectief voor Indië ⁵².

Maar de vraag of hij schuldig was aan het hem in Malakka ten laste gelegde werd niet beantwoord. Betrouwbare getuigen werden steeds schaarser en de stukken "volumineuser". Bovendien volgden de gouvernementen elkaar in hoog tempo op en kregen, naarmate ze hun radikaal-patriotse karakter verloren, steeds meer vijanden van Van Kal zitting in de besturen die hem moesten beoordelen. ⁵³

Toen Van Kal in 1802 bij de Aziatische Raad een schadeclaim indiende van bijna een half miljoen gulden, werd hem duidelijk te verstaan gegeven, dat de door de Raad geconstateerde nulliteit geen vrijspraak betekende. De Raad verwees hem met zijn claim (waaruit zijn "onvergeevelijke hebzucht" zou blijken) naar de rechter. ⁵⁴

In oktober 1802 maakte Van Kal zijn zaak aanhangig bij het Nationaal Gerechtshof. ⁵⁵ Die stelde voor een schikking te treffen. Partijen kwamen overeen, dat Van Kal een groot deel van zijn aanspraken zou laten vallen en dat hij in ruil daarvoor door de Aziatische raad naar Indië zou worden gestuurd om de westerse bezittingen over te nemen van de Engelsen en gouverneur van Malakka te worden. Maar in 1803 brak opnieuw oorlog met Engeland uit en van het plan kwam niets terecht. ⁵⁶ Het proces werd voortgezet en nadat de zaak een tijd was opgehouden door de vraag of het Nationaal Gerechtshof in deze wel bevoegd was ⁵⁷, deed het Hof in mei 1805 eindelijk uitspraak: Van Kal kreeg geen schadevergoeding en moest de proceskosten betalen. ⁵⁸

Hoger beroep bleek in een dergelijke zaak niet mogelijk⁵⁹, zodat voor Van Kal, die op het punt stond failliet te gaan, nog maar één weg openstond: een verzoek aan de Raadspensionaris om diens tussenkomst.⁶⁰ Deze besloot na een uitermate negatief en partijdig advies van de Aziatische Raad, een positief advies van de Staatsraad (Goldberg) en een bewogen pleidooi van Wiselius⁶¹, op 31 mei 1806 aan Jacob van Kal een toelage toe te kennen van fl. 120,- per maand.⁶² Pas op 21 december 1814 werd die toelage, die zeer onregelmatig was uitbetaald en bij elke wijziging in het politieke systeem ter discussie had

51 Res. Aziatische Raad 10 dec. 1801

52 Als boven 18 jan 1802.

53 Arch. Staatssecretarie Lod. Nap. inv. nr. 357, (F) 3° L^a F ; arch. JVK inv. nr. 104; Van Kal aan de Raadspensionaris 23 juni 1805, arch. Staatssecretarie Lod. Nap. inv. nr. 357, (F) 1° ; Wiselius aan de Raadspensionaris 1 nov. 1805, arch. Goldberg, inv. nr. 63 II.

54 Arch. Aziatische Raad inv. nr. 183, (bijl.) 132.

55 Res. Aziatische Raad 2 en 15 okt., 19 nov. 1802.

56 Van Kal aan de RP 23 juni 1805, arch. Staatssecretarie Lod. Nap. inv. nr. 357 (F) 1°.

57 Arch. Staatsbewind inv. nr. 384, 9 feb. 1804 N19.

58 Res. Aziatische Raad 21 juni 1805.

59 Publicatie Staatsbewind 17 feb. 1803, arch. Goldberg inv. nr. 63 II.

60 Van Kal aan de RP 23 juni 1805, arch. Staatssecretarie Lod. Nap. inv. nr. 357 (F) 1°.

61 Arch. Aziatische Raad inv. nr. 18, p. 1756a vv; arch. Goldberg inv. nr. 63 II; Wiselius aan de Rijkspensionaris 1 nov. 1805, arch. Goldberg inv. nr. 63 II.

62 Secr. res. Staatsbewind 13 mei 1806 L^a K 1°.

gestaan⁶³, definitief erkend als buitengewoon pensioen.⁶⁴ De vraag naar de juistheid van de tegen Van Kal ingebrachte beschuldigingen zou niet meer worden beantwoord.

VERGETELHEID EN DOOD

Ook in andere opzichten werd het nu stil rond Van Kal. Tot in 1807 waren er van zijn hand publicaties verschenen over de Indische handel en pamfletten tegen zijn grote vijand, de commissaris-generaal en het latere lid van de Aziatische Raad Nederburgh.⁶⁵ Bovendien had hij toen nog veel contacten met vooraanstaande politici die bij het bestuur van Indië betrokken waren. Na 1807 blijkt hiervan niets meer.

Op 22 oktober 1813 trouwde hij met Johanna Segelke van Sell.⁶⁶ Hij verhuisde naar Haarlem, waar hij op 15 april 1829 als ambteloos burger, zonder kinderen of bloedverwanten in de opgaande lijn, overleed.⁶⁷ Na zijn dood vroeg zijn weduwe, die "aan kommer en gebrek" ten prooi dreigde te vervallen, de overschrijving van zijn pensioen op haar naam. Dit werd toegestaan, "met dien verstande, dat alle verplichtingen van het gouvernement ter zake van de indertijd voorgebrachte vorderingen" bij haar dood zouden ophouden.⁶⁸ Met het overlijden van Van Kal's weduwe op 29 maart 1834⁶⁹ eindigde zijn zaak na 43 jaar onbeslist.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het archief van Jacob van Kal kwam vermoedelijk via Hendrick Dirk Kruseman, die op 21 augustus 1833 door Johanna Segelke van Sell tot executeur testamentair werd benoemd⁷⁰, in handen van dr. H. D. Kruseman, diens kleinzoon, die het in 1895 aan het ARA (thans Nationaal Archief) overdroeg.⁷¹

In dat zelfde jaar werd het archief voor het eerst geïnventariseerd.⁷² Omdat deze inventaris beknopt en weinig systematisch is, werd in 1978 tot herinventarisatie besloten. Een aantal voorbereidende werkzaamheden werd verricht door J. van den Boogaard, die ook de aan de brievenboeken toegevoegde indices vervaardigde.

63 Arch. JVK inv. nrs. 94.97, 98, 103-108; Van Kal aan Goldberg juli 1806, arch. Goldberg inv. nr. 63 II; arch. Staatssecretarie Lod. Nap., koninklijk decreten 25 mei 1809 N11 en 17 sep. 1809 N6; ibid. arch. Ministerie van Financiën inv. nr. 269, 3 nov. 1806 N8; arch. Staatsraad inv. nr. 33, 19 mrt. 1807 N19.

64 Rekest Johanna Segelke van Sell (exh. 6 mei 1829), arch. Staatssecretarie inv. nr. 3413, 17 juni 1830 N9.

65 Zie o.m. arch. JVK inv. nrs. 109-120.

66 Rijksarchief in N.-Holland aan Eerste Afd. ARA 11 sep. 1979, corr. Eerste Afd. 1979 C298. Kopieën van de akten in arch. JVK inv. nr. 126.

67 GA Haarlem aan Eerste afd. ARA 7 aug. 1979, corr. Eerste Afd. 1979 C 257.

68 Arch. Staatssecretarie inv. nr. 3413, 17 juni 1830 N9.

69 Aantekening op testament Segelke van Sell 24 nov. 1832, GA Haarlem, Not. arch. inv. nr. 1729 nr. 413.

70 RA in N.-Holland, succesmemoires, inv. Haarlem nr. 43.

71 Arch. van het Nationaal Archief inv. nr. 91, nrs. 485 en 506.

72 VROA 1895, p. 196, LXIII.

Het archief, dat de periode 1781-1811 bestrijkt, vertoont enkele lacunes. Een groot aantal stukken is nog tijdens het leven van Van Kal uit zijn archief verdwenen. Een deel hiervan is in beslag genomen door de Hoge Regering in Batavia, een ander deel, waartoe waarschijnlijk de processtukken behoren die zich momenteel bevinden in het archief Goldberg 63 III-VI, is door Van Kal in handen van het Nederlands gouvernement gesteld en niet bij hem teruggekeerd. Gezien het feit dat Van Kal in 1829 overleed, wekt ook het afbreken van zijn archief in 1811 enige bevreemding. Misschien moet de oorzaak hiervan worden gezocht in het huwelijk van Van Kal met Johanna Segelke van Sell in 1813 en zijn familiepapieren van na dat jaar aan de erfgenamen van Johanna Segelke van Sell gekomen.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

De rechtstitel is (nog) onbekend

Inhoud en structuur van het archief

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Het leven van Van Kal valt uiteen in een aantal perioden die zich zo duidelijk van elkaar onderscheiden, dat ze de hoofdindeling van deze inventaris bepalen. In de laatste afdeling komt het karakter van het archief het meest tot zijn recht: de meester stukken zijn kennelijk door Van Kal bewaard met het oog op de verantwoording van zijn gedrag in Indië en zijn pogingen om genoegdoening en schadevergoeding te krijgen voor het hem aldaar aangedane onrecht.

Beschrijvingen van de meeste brieven treft men in de inventaris aan onder de stukken van algemene aard. Voorzover ze echter maar één onderwerp betreffen, zijn ze aan de bijzondere rubrieken toegedeeld.

Onder blank nummer zijn de processtukken beschreven van Van Kal in zijn zaak tegen de Aziatische Raad, die zich, zoals gezegd, bevinden in Archief Goldberg 63 III-VI. Goldberg zelf heeft deze stukken voorzien van de aantekening: "Deze stukken zijn dubbel en behoren zo ik meen aan Van Kal". Inderdaad bevinden de gelijklopende processtukken van de Aziatische Raad zich elders, n.l. in Arch. Staatssecr. van koning Lodewijk Napoleon 357.

Dank gaat uit naar drs. L. Blussé voor zijn hulp bij de plaatsing van in het Chinees gestelde stukken.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

A VÓÓR ZIJN VERTREK NAAR INDIË (14 OKTOBER 1787)

1	Notariële akte van volmacht door Jacob van Kal voor zijn echtgenote Jacoba de Witt,
1781	1 stuk
2	Missive van de Stadhoudelijke Secretarie waarin Jacob van Kal wordt meegedeeld, dat zijn aanstellingsbrief als onderkoopman bij de Kamer Zeeland van de VOC is verzonden,
1786	1 stuk
3	Testament van het echtpaar Jacob van Kal en Jacoba de Witt, waarbij zij executeurs aanstellen voor het geval dat een van ehn of zij beiden tijdens hun reis naar Indië zouden overlijden. Authentieke afschriften.
1787	2 stukken

**B NA ZIJN AANKOMST IN INDIË (EIND 1787) TOT ZIJN
GEVANGENNEMING (27 FEBRUARI 1793)****B.1 STUKKEN VAN ALGEMENE AARD****B.1.1 BRIEVEN ONTVANGEN IN MALAKKA**

- 4** Ingekomen brieven met bijlagen,
1788-1789 1 band
- Correspondenten: W.A. Alting, C.L. Arnold, J. Aurel, J.M. de Bruyn, Citters en Comp., W.J. Cranssen, G.J. Keiser, H.C. Koevoets, N. van de Laan, H.N. La Clé, J. Leps, J. Lighten, N. Maas, J. Marveltdt, G.C.J. van Massale, G. Meys, N.N., P.G. van Overstraten, G. Pungel, J. Putt, A. Ruhdé geb. Besten, J. Siberg, D.J. Smith, P.G. van de Weerth, E.O. Weijerman, J. Wiegeman, Th. de Winter, A. Wijnopbergen. Index toegevoegd.
- 5** Ingekomen brieven met bijlagen,
1789-1791 1 band
- C.L. Arnold, J. Eatton, M.L. Gaaswijck, D. van Hogendorp, P.W. Island, G.J. Keiser, J. Lighten, N. Maas, J. Martveldt, A. Moens, P.G. van Overstraten, J. Putt, C. Saxe, J. Siberg, W. Watson, A.N. de Witt. Index toegevoegd.
- 6** Ingekomen brieven met tafel,
1790-1791 1 band
- Correspondenten: C.L. Arnold, C.E. Baumgarten-Dieterich, F.H. Beijnon, J.M. de Bruijn wed. Kijzer, Citters en Comp., M.L. Gaaswijck, D. van Hogendorp, H.N. La Clé, J. van Lijnch, N. Maas, O. Masman, J.C. Meijer, A. Moens, P.G. van Overstraten, J. Th. Ross, J.G. van Rossum, C. Saxe, J. Siberg, D.J. Smith, P. Walbeek, P. van de Weerth. Index toegevoegd.
- 7** Ingekomen brief van C.L. Arnold, met bijlage,
1790 2 stukken
- Duplicaat van inventarisnummer 5, fo. 26 e.v.

B.1.2 BRIEVEN ONTVANGEN EN OPGEMAAKT IN RIOUW

- 8** Ingekomen brieven met bijlagen en onvolledige tafel,
1791-1792 1 band
- Correspondenten: C.L. Arnolds, S.V. Blondeel, Citters en Comp., M.E. Cranssen geb. Hartman, W.J. Cranssen, M.L. Gaaswijck, N.B. Gibson, C.M. de Groot, J. Hamel, M.A. van Heusden, L. John, Kiseang, A. Koek, L. Narks, P.G. van Overstraten, G. Pungel, J. Th. Ross, Rud en Comp., D. Ruhdé, R. van Schar, Tan Gwatko, A.F. Starosckij, S. Stewart, Ton Tjoko, P. Waalbeek, A. de Wind. Index toegevoegd.
- 9** Ingekomen brief van A.J. Schaddé,
1792 december 23 1 stuk
- 10** Minuten van uitgaande brieven met onvolledige tafel,
1791-1792 1 band
- Correspondenten: W.A. Alting, C.L. Arnold, J.G. Braun, Fong Gawakawut, C.M. de Groot, M.A. van Heusden, A. Koek, N. Maas, P.G. van Overstraten, G. Pungel, D. Ruhdé, J. Scott, J. Siberg, A.F. Starosckij, F. Thierens, P. Walbeek, P. van de Weerth, G.J. Welgevaren, A. de

Wind. Index toegevoegd.

- 11-13** Ingekomen brieven van A. Couperus,
1791-1793 2 stukken en 1 band
Zie ook inventarisnummer 47.
- 11** 1791 september 29, met kanttekeningen van Van Kal.,
1 stuk
- 12** 1791-1792, met kanttekeningen van Van Kal., 1 band
- 13** 1793, februari 13., 1 stuk
- 14** Minuten van uitgaande brieven aan A. Couperus, met onvolledige
tafel,
1791-1792 1 band
- 15** Ingekomen brieven en minuten van uitgaande brieven van een A.
Couperus,
1792 1 band

B.2 STUKKEN VAN PERSOONLIJKE AARD

B.2.1 IN BATAVIA EN IN MALAKKA

- 16** Kwitantie van de weeskamer van Batavia voor Jacob van Kal
wegens betaling van de legitieme portie van wijlen zijn echtgenote
Jacoba de Witt ten behoeve van haar kinderen Jacob en Adriana
Catharina van Kal,
1788 1 stuk
- 17** Stukken betreffende het huwelijk van Jacob van Kal en Jacomina
Maria Koek,
1789 1 omslag
- 18** Kwitantie van de weeskamer van Batavia voor Jacob van Kal
wegens een geldschenking ten behoeve van de kinderen van
Jacomina Maria Koek en wijlen haar eerste echtgenoot,
1790 1 stuk
- 19** Nota van juridisch advies inzake een erfeniskwestie,
1791 1 stuk
Betreft waarschijnlijk de nalatenschap van Joost Koek, de schoonvader van Van
Kal. Verg. inv. nr. 6, fo, 48 e.v.
- 20** Rekening-courant van Jacob van Kal met N. Maas en P. van de
Weerth over de periode 1788-1791, met authentiek afschrift van de
kwitantie wegens betaling door C.L. Arnold van het negatieve
saldo,
1791 1 omslag

- 21** Kwitanties op obligaties door Jacob van Kal, al dan niet met zijn vrouw Jacoba de Witt, voor en tijdens zijn reis naar Indië aangegaan, alsmede bijbehorende losse kwitantie, 1788 en 1791 1 omslag
- 22** Overige kwitanties, 1789-1791 1 omslag
- 23** Stukken betreffende de rechtszaak van Mirsa Mahomet Chia voor de Raad van Justitie van Malakka over een erfenis, 1790-1791 1 omslag
In deze zaak werd Chia door Van Kal vertegenwoordigd.

B.2.2 OP RIOUW

- 24** Obligatieboek met inliggend drie losse obligaties en een authentiek afschrift van een transportakte, 1791-1792 1 deel en 4 stukken
Niet raadpleegbaar
Vijf obligaties in het Chinees.
- 25** Obligatie van twee inwoners van Riouw voor Jacob van Kal, 1792 1 stuk
- 26** Akten van transport van een huis en een steenbakkerij, 1792 2 stukken
Gekocht en aangelegd door Van Kal op verzoek van het gouvernement van Malakka op 11 februari 1792, maar uit eigen zak betaald. (Zie arch. Staatsbew. 224, 6 september 1802 nr. 44.)

B.3 STUKKEN BETREFFENDE ZIJN FUNCTIES

B.3.1 IN MALAKKA, ALS SECRETARIS VAN POLITIE, ONTVANGER DER DOMEIN EN VENDUMEESTER

- 27** Akte van aanstelling voor Jacob van Kal als secretaris van politie en ontvanger der domein, 1789 1 stuk
- 28-29** Compagnies-kasboeken van Malakka, 1783 2 delen
- 28** Tot augustus 2
- 29** Na augustus 2
- 30** Lijst van opbrengsten van venduties gehouden in 1790 en 1791 in Malakka, 1791 1 stuk

- 31** Authentieke uittreksels uit het vendubook van Batavia, 1790 en 1791 2 stukken

B.3.2 OP RIOUW, ALS RAPPORTEUR VAN DE GOUVERNEUR EN ALS RESIDENT AD INTERIM

A BRIEVEN VAN ALGEMENE AARD

zie ook inv. nrs. 8-15, 42, 47 en 48

- 32** Ingekomen brieven van de Gouverneur en Raad van Politie van Malakka, 1792 1 band
- 33** Minuten van uitgaande brieven aan de Gouverneur en de Raad van Politie van Malakka, 1791-1792 1 band
- 34** Ingekomen brieven van inlandse vorsten en radja's, z.d. en 1792 1 omslag
In het Maleis. Fragment van een band. Correspondenten: Radja Abdulla van Campar, Intje Bakka en NN.

B STUKKEN BETREFFENDE OP RIOUW VAN KRACHT ZIJNDE WETTEN EN REGELINGEN

- 35** Compendium van het lenticfse, Mohammedaanse en Chinese personenrecht, afschrift, c. 1760 1 band
- 36** Compendium van het Mohammedaanse personenrecht, afschrift, c. 1760 1 deel
- 37** Authentiek uittreksel van de verordeningen van de Gouverneur-Generaal en de Raad van Indië op de vrije vaart om de oost en de noord, gedrukt, 1778 1 katern
In het Nederlands en het Maleis.
- 38** Authentiek uittreksel van de verordeningen van de Gouverneur-Generaal en de Raad van Indië op de vrije vaart om de west, authentiek afschrift, 1781 1 stuk
- 39** Verdrag tussen de gouverneur en Malakka en de sultan van Johor betreffende de wetten en gerechtigheden op Riouw, met als bijlagen diverse reglementen en formulieren, authentieke afschriften, 1787 en 1788 1 band

In het Nederlands, het Maleis en het Chinees.

- 40** Beschikking van de gouverneur van Malakka op een rekest van de sultan van Johor betreffende de wetten en gerechtigheden op Riouw, authentiek afschrift, 1787 1 stuk
In het Nederlands en het Maleis.

- 41** Concept-voorwaarden t.a.v. het ankergeld op Riouw, 1788 1 stuk
In het Chinees, Nederlandse tekst in inv. nr. 39.

C STUKKEN BETREFFENDE HET BINNENLANDS BESTUUR

- 42** Missive van A. Couperus aa J. van Kal en G. Pungel, 1791 1 stuk
Geleidebrief bij een afschrift van een plakkaat en een vertaling daarvan in het Chinees, welke stukken ontbreken. Met kanttekening van Van Kal t.b.v. Pungel.

- 43** Rapport van P.J. Daniël, J. de Gruijter en A.J. Schaddé aan resident G.Pungel over de door hen uitgevoerde opdracht, gegeven door Pungel in zijn brief van 7 november 1791, om de oud-kapitein Tan Woako bevel te geven te verhuizen, alsmede de desbetreffende brief van Pungel, 1791 2 geliasseerde stukken

- 44** Stukken betreffende een onderzoek naar vechtpartijen tussen dronken Riouwse militairen, 1791 1 omslag

- 45** Ingekomen brief van onderkapitein Chen Chao Lièh over bestuursaangelegenheden, z.d. 1 stuk
In het Chinees.

- 46** Ingekomen rekest van Riouwse Chinezen n.a.v. onlusten, moorden en andere misstanden, z.d. 3 stukken
In het Chinees.

- 47** Stukken betreffende klachten van de Gouverneur en de Raad van Malakka over het door Van Kal gevoerde beleid, 1792 1 band

- 48** Publikatie van de Gouverneur en de Raad van Malakka voor de Chinezen op Riouw n.a.v. de onlusten aldaar; publikatie van het hoofd van de Kantonse Chinezen op Riouw, Boeping, n.a.v. de publikatie van het gouvernement, met vertaling door Van Kal; brief van Van Kal aan Boeping n.a.v. diens publikatie, 1792 1 omslag

Vertaling van het eerste stuk in NA Archief VOC, inv.nr. 3961, "Copia aangekomen en afgegaande brieven van en naar Riouw".

- 49** Rapport van P.J. Daniël op vragen van A. Couperus betreffende activiteiten van bevelvoerende officieren, van Pie Cinko en van Van Kal vóór, tijdens en na de onlusten, afschrift, 1792 1 stuk
- 50** Stukken betreffende kapitein Hoea, ongedateerde afschriften, 1788-1790 1 band
Verzameld door Van Kal "Om te doen zien wie die kapitein was en hoe hij bij de Hoge Regering van Nederlands Indië is beschouwd geworden" en tevens "waarom Oei Cinko in de haat van dat hoofd was".
- 51** Stukken betreffende de resident van Riouw, G. Pungel, in zijn relatie tot kapitein Bing, ongedateerde afschriften, 1789 1 band
Met aantekeningen van Van Kal van latere datum.

D DE STUKKEN VAN FINANCIËLE AARD

- 52** Kwitantie afgegeven door Van Kal (bij de overdracht aan hem van de Compagnieskas van Riouw), gelijktijdig afschrift, 1791 1 stuk
Verg. inv. nr. 53, eerste boeking.
- 53** Privé-kasboek van de Compagnieskas, 1791 1 deel
"Op Riouw worden geen boeken gehouden als tot eigen zekerheid. Alleen specificatiën en cassarekeningen voor het comptoir van Malakka". (Van Kal in zijn verweerschriften aan de Gouverneur van Malakka, NA Archief Nederburgh, inv. nr. 417).
- 54** "Cassarekenig" en "specificatiën". Staten van inkomsten en uitgaven, opgemaakt door Van Kal voor de Compagnie, 1792 3 stukken
Zie het N.B. bij inv. nr. 53.
- 55** Stukken betreffende huren en pachten, z.d., 1791 en 1793 1 omslag
Drie stukken in het Chinees.
- 56** Onderhandse akte van transport door Van kal aan A. Couperus van alle gelden en goederen van de Compagnie die hij als resident ad interim in beheer heeft gehad, 1792 1 stuk

B.3.3 ALS FIRMANT VAN DE FIRMA "VAN KAL EN CIE"

- 57** Oprichtings- en heffingsakten, authentieke afschriften, 1789 en 1793 1 omslag

-
- 58** Ingekomen brieven van en minuten van uitgaande brieven aan J. Scott en J. Lynch, 1791 en 1792 1 band
- 59** Ingekomen brieven van compagnon F. Thierens, 1791-1792 1 band
- 60** Overige ingekomen brieven en minuten van uitgaande brieven, z.d., 1789, 1790 en c. 1792 1 omslag
- Correspondenten: J. Griffiths, P. Sebire, Tambie Badoe Marikam en Nachode Coodjon, Tang Chiang (3; in het Chinees).
- 61** Grootboek met klapper, 1791-1792 1 deel
- 62** Journaal, afschrift, 1792 1 deel
- 63** Memorialen, afschrift, 1792 1 omslag
- 64** Overige stukken betreffende de financiële administratie, z.d., en 1790-1793 1 omslag
- Drie stukken in het Chinees.

B.4 OVERIGE STUKKEN

- 65** Staat met de prijzen van diamanten van verschillende grootte en gewicht, z.d. 1 stuk
- In het Portugees.
- 66** Lijst met opgave van de tarra die voor de canassers bij in- of verkoop van en aan diverse naties in Indië wordt gerekend, z.d. 1 katern

C NA ZIJN GEVANGENNEMING (27 FEBRUARI 1793) TOT ZIJN AANKOMST IN NEDERLAND (24 DECEMBER 1796)**C.1 STUKKEN VAN ALGEMENE AARD**

- 67-72** Ingekomen brieven met bijlagen, 1793-1796 15 stukken
- 67** Van C.L. Arnold, 1793 augustus 26 (met als bijlagen een rekeningcourant met twee gelijktijdige authentieke afschriften, 1793 augustus 28) en 1794 september 20, 5 stukken
- 68** Van kapitein Camints en mr. Boyen, 1793 juni 24, 1 stuk
- 69** Van M. Kilian en P.J. Daniël, met bijlage en rekening courant, 1796 januari 20, 2 stukken
- 70** Van A. van Lugtenburg, 1796 april 25, 1 stuk
- 71** Van P.G. van Overstraten, 1793 september 28, 1794 mei 27 en september 21, 1795 oktober 2 en 1796 maart 19, 6 stukken
- 72** Van Tan Gwatko op Riouw, c. 1795, 1 stuk
In het Chinees.
- 73** Concepten van uitgaande brieven aan de Commissarissen-Generaal, 1794 september 14, 1795 februari 21 en 28 3 stukken
Zie NA Archief Nederburgh, inv. nr. 417.
- 74** Ontvangsbewijzen wegens de verzending van brieven aan W.A. Alting, C.L. Arnold, S.C. Nederburgh en P.G. van Overstraten, 1793 en 1794 2 stukken
- 75** Aanbevelingsbrief voor Van Kal van Thomas Hardy aan drie inwoners van Londen, Kingston, 1796 december 24 3 stukken

C.2 STUKKEN BETREFFENDE FAMILIEZAKEN

- 76** Wisselprotesten uit de boedel van Jacob van Kal sr., 1785, met recu van de erven Van Kal, afschrift, 1793 1 omslag
Jacob sr. overleed op 13 augustus 1790. Niet alle in het recu vermelde stukken zijn aanwezig.
- 77** Beschikking van de Weeskamer van Batavia betreffende de nalatenschap van Jacomina Maria Koek en de voogdij over haar nagelaten zoontje, ongedateerd afschrift, 1795 november 4 1 stuk

- 78** Notariële akte waarbij Van Kal A. van Lugtenburg aanstelt tot voogd over zijn minderjarige stiefzoon,
1796 mei 3 1 stuk

***C.3 STUKKEN BETREFFENDE ZIJN BEHANDELING DOOR HET
INDISCHE GOUVERNEMENT***

- 79** Beschikking van de Raad van Politie van Malakka on Van Kal op zijn verzoek over te brengen naar batavia en hiermee verband houdende regelingen te treffen, authentiek afschrift,
1795 1 stuk

- 80** Beschikking van de Gouverneur-Generaal en de Raad van Indië betreffende de opzending van Van Kal naar Nederland, authentieke afschriften,
1796 1 omslag

C.4 STUKKEN BETREFFENDE ZIJN PARTICULIERE FINANCIËN

Zie ook inv. nr. 67 en 69.

- 81** Lijst van in 1793 en 1794 door Jacob van Kal en Jacomina Maria Koek verpande goederen,
1794 1 stuk
- 82** Kwitanties,
1794 en 1796 2 stukken
- 83** Rekeningen-courant met C.L. Arnold, met bijlagen, en met J. de Freijn,
1796 1 omslag

D IN NEDERLAND (VANAF 24 DECEMBER 1796)**D.1 STUKKEN VAN ALGEMENE AARD**

- 84-96** Ingekomen brieven,
1799-1805 en 1808 20 stukken
- 84** Van A.G. Besier, 1802 juli 25, 1 stuk
- 85** Van A.J.V. van Eijbergen (voor de Aziatische Raad),
1800 oktober 31, 1 stuk
- 86** Van F. Ermerins, 1800 maart 14, 1 stuk
- 87** Van D. Leij, 1804 februari 28, 1 stuk
- 88** Van A. van Lugtenburg, uit Semarang, met gelijktijdig
afschrift, fragment, 1799 juli 1, 2 stukken
- 89** Van J.A. de Mist, 1800 oktober 31 en december 7, en
1801 september 14, 3 stukken
- 90** Van P. de Munnick ambtenaar van het ministerie van
Marine en Koloniën, 1808 november 21, 1 stuk
- 91** Van P.G. Overstraten, met gelijktijdig afschrift, 1800
augustus 1, 2 stukken
- 92** Van J.M. Rick, 1799 maart 2, 1 stuk
- 93** Van H. Schepman en F. Welborn Schepman, 1803 juni
21 en 1805 mei 3 en juli 5, 3 stukken
- 94** Van J. Schreuder (voor het ministerie van Marine en
Koloniën?), 1808 november 25, 1 stuk
- 95** Van Severijn Haesebroeck, 1803 september 2, 1 stuk
- 96** Van S. Iz. Wiselius, 1803 november 16, 1 stuk
- 97-98** Minuten en afschriften van uitgaande brieven,
1811 2 stukken
- 97** Aan de Zeeprefect, mr. van der Heim, 1811, 1 stuk
Afschriften van twee verschillende brieven
- 98** Aan de Directeur van het Grootboek der Publieke
Schuld van Holland, 1811 april, 1 stuk

**D.2 STUKKEN BETREFFENDE ZIJN BEHANDELING IN INDIË EN
DE HEM ALDAAR TOEGEBRACHTE SCHADE**

- 99** Rekest aan de Nationale Vergadering om eerherstel en
schadevergoeding, twee afschriften, waarvan één onvoltooid,
1797 2 stukken
Gelijktijdig ingediend met zijn rekest aan het Oost-Indisch Comité (23
november 1797). Zie inv. nr. 100.
- 100** Rekest aan het Comité tot de Zaaken van den Oost-Indischen
Handel en Bezittingen om eerherstel en schadevergoeding,
gelijktijdig authentiek afschrift,
1797 1 stuk
Slot ontbreekt. Inv. nr. 101 (Apologie) is een bijlage bij dit rekest. Voor de
datering zie NA Archief O.I. Comité, inv. nr. 47.

- 101** "Apologie". Verweerschrift n.a.v. zijn behandeling in Indië en de tegen hem ingebrachte beschuldigingen. Minuut.
1797 1 deel
Bijlage bij inv. nr. 100.
- 102** Verweerschrift tegen de beschuldigingen op 30 november 1792 in de missive van de regering van Malakka aan de Hoge Regering in Batavia tegen hem ingebracht, concept en onvoltooid afschrift, met als bijlage een afschrift van die missive,
z.d. 1 omslag
- 103** Rekest aan koning Lodewijk Napoleon, om een voor hem ongunstige verandering in de redactie van het besluit om hem een toelage te verlenen ongedaan te maken. Minuut,
1806 1 stuk
- 104** Klad-aantekeningen voor een rekest aan koning Lodewijk Napoleon,
z.d. 1 stuk
- 105** Rekest aan koning Lodewijk Napoleon om hem zijn toelage, die hij al vijf maanden niet meer heeft ontvangen, te doen uitbetalen,
1807 1 stuk
- 106** Rekest aan de Zeeprefect, mr. van der Heim, fragment van een concept,
1811 1 stuk
- 107** rekest aan keizer Napoleon om hem zijn toelage, die hij al negen maanden niet meer heeft ontvangen, te doen uitbetalen, concept,
1811 maart 1 stuk
- 108** Klad-aantekeningen voor een rekest aan keizer Napoleon,
z.d. 1 stuk
- Processtukken betreffende zijn zaak tegen de Raad der Aziatische Bezittingen en Etablissements voor het Nationaal gerechtshof. Met retroacta en tafel,
1791-1793 en 1795-1802 4 pakken
Bevinden zich in NA Archief Goldberg, inv. nr. 63 III-VI. Zie inleiding p. 67.

D.3 MEMORIES BETREFFENDE INDIË

- 109** Memorie over de oorzaken van het verval der VOC, twee afschriften,
1800 1 omslag
- 110** Memorie over "Onze belangrijke betrekkingen in Azia en de middelen die tot herstel van derzelve aanwas, bloei en welvaaren

kunnen in werking gebracht worden", aangeboden aan de president van de Staatsraad De Bevere, fragmenten van een concept en van twee afschriften,

1801

3 stukken

Twee volledige exemplaren in NA Archief Az. Raad, inv. nr. 394 (40/ 787c)

111

memorie over de 'oorspronk, bloei en opkomst van Palo Pinang, maar die door goede en wijze inzichtiginge weer geheel moet ten gronde gaan',

1802

1 stuk

Palo Pimang was als Engels gebied een grote concurrent van Riouw en Malakka. De memorie werd bij een brief van 30 maart 1802 aangeboden aan A.G. Besier (Archief Besier, inv. nr. 205).

112

Memorie over 'de oorspronk van Batavia, zijne vernielende Lugtgesteldheid, met en nevens de mogelijke middelen om dezelve te verbeeteren',

c. 1802

Een exemplaar van deze memorie bevindt zich in NA Archief Besier, inv. nr. 218.

113

Memorie gericht aan A.G. Besier, lid van het Staatbewind, over de justitie in de buitenkantoren van de VOC in het algemeen en in Malakka in het bijzonder, afschrift,

1802

1 stuk

Fragment. Een volledig exemplaar in NA Archief besier, inv. nr. 205.

114

Memorie over de oorzaken van het verval van de VOC, concept, z.d.

1 omslag

In het Frans. Slot ontbreekt. Met kanttekeningen van Van Kal. Overigens niet in zijn handschrift.

115

Aantekeningen over Oostindische zaken, in antwoord op vragen van een onbekende briefschrijver,

z.d.

1 stuk

Fragment.

D.4 STUKKEN GEBRUIKT VOOR HET OPSTELLEN VAN ZIJN MEMORIES EN OPEN BRIEVEN OVER INDIË EN HET BESTUUR DOOR DE VOC

116

Rekest van 27 suikermolenaars en arakbranders aan de Gouverneur-Generaal en de Raad van Indië om maatregelen ter verbetering van hun economische positie, met appointement van de Gouverneur-Generaal en de Raad van Indië, ongedateerde afschriften,

1793

Genoemd in inv. nr. 110.

117

Brief van mr. S.C. Nederburgh aan zijn vrouw Betsy, 1796 juni 5

1 stuk

Naar de passage "On scait ou on doit scavoit qu j'été attaché, de coeur et d'ame, à la constitution de 1787" verwijst Van Kal herhaaldelijk in zijn (gedrukte) open brieven aan Nederburgh (1-8 in bibl. NA 394 C 3, en 9 in NA Archief Goldberg, inv. nr. 63 II).

- 118** Stukken betreffende de slechte verdediging van de Nederlandse bezittingen in Indië en hun overgave aan de Engelsen zonder slag of stoot, authentiek afschrift en gewone afschriften, 1795-1802 1 omslag
Over deze kwestie schrijft Van Kal in zijn 9e open brief aan Nederburgh, p. 164 e.v. (NA Archief, inv. nr. 63 II)
- 119** Akte van instructie van Commissaris-Generaal Nederburgh i.v.m. zijn reis naar het hof van de sultan, voor de tweede resident in Djokjakarta, 1798, met kanttekeningen van 'een nooit van zijn principes afgeweken Afrikaan', 1802, ongedateerd afschrift door D. Leij met een verzoek aan Van Kal om te informeren naar de drukkosten, z.d. 1 katern
Over deze kwestie schrijft Van Kal in zijn 9e brief aan Nederburgh, p. 168 e.v. (NA Archief Goldberg, inv. nr. 63 II).
- 120** Pamflet van A. Teisseire, J. Dat en J. Sôhr aan alle medeburgers van Nederland over een contrabandzaak in Indië in 1794 ten voordele van de Engelsen en met medeweten van Commissaris-Generaal Nederburgh, 1795, ongedateerd afschrift (door D. Leij), met aantekeningen van Van Kal over jurisprudentie in dit soort zaken, z.d. 1 katern
Verg. het handschrift van Leij in inv. nr. 119.

D.5 OVERIGE STUKKEN

- 121** Tekst van het grafschrift van mr. P.G. van Overstraten, 'in leven Gouverneur-Generaal van Bataafs Indië', c. 1801 1 stuk
Van Overstraten overleed op 22 augustus 1801.
- 122** Beschikking van de Gouverneur-Generaal en de Raad van Indië waarbij J. de Freijn, als kapitein op 't Haasje' na een geheime expeditie van Batavia naar de Kaap in Engelse gevangenschap geraakt, van plichtsverzuim wordt gezuiverd en hem zijn gage en een douceur worden toegekend, 1802 1 stuk
In 1799 diende Van Kal een rekest in bij het Uitvoerend bewind om het te bewegen pogingen in het werk te stellen om De Freijn vrij te krijgen (NA Archief Uitv. Bew. 20 februari 1799 nr. 22).
- 123** Kwitantie op rekening-courant, 1797, en andere kwitanties, 1798, 1802 en 1809-1811 1 omslag

-
124	Belastingaanslagen,
1808-1810	3 stukken
125	Formulier van een "déclaration de sortie",
z.d.	1 stuk

E STUKKEN DIE NIET TOT HET ARCHIEF BEHOREN

126	Oude inventaris en stukken betreffende de persoon en de
inventarisatie van het archief Jacob van Kal,
1895 en 1979 | 1 omslag |
|------------|--|----------|

BIJLAGEN

CONCORDANS

Concordans van nummer in de inventaris van 1895 (Verslagen omtrent 's Rijks Oude Archieven 1895) naar het nummer in de huidige inventaris.

1895	1979
1-3	1
4-8	3
9	4
10	5
11	3
12	21
13	4
14	20
15	21
16	2
17-18	4
19	27
20	4
21	1, 2, 4
22	4, 13
23	4
24	7
25	4
26-27	13
28-29	14
30	13
31	27
32	22
33	19
34	13
35-36	25
37	15

1895	1979
38	13
39	16
40-44	13
45-46	13, 26
47	22
48	13, 26
49	13
50	17
51	18
52	13
53	23
54	13
55	13, 26
56	13
57	6
58	11
59	12
60	6, 26
61	8, 12
62	10
63	9
64	6-7, 13, 26
65-66	27
67-68	4
69-70	24
71	4, 24
72	7
73-74	4
75	24
76	1
77-68	24
79	4
80	24

1895	1979
81	4
82	4, 24
83	24
84-100	28
101	29
102-108	28
109-115	30
116-122	27
123	24
124-125	28